

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123202883
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123202883.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX C. D., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.097,89 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/26/2023-82 zo dňa 25.5.2023, takto

rozhodol:

Ruší rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1097,89 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou došlou súdu dňa 28.3.2023 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jeho spotrebiteľských práv v sume 1.097,89 eur.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 25.5.2023 (v rozsudku súdu prvej inštancie je nesprávne uvedený dátum 5.5.2023), pričom žalovaný predvolanie spolu s poučením prevzal dňa 31.3.2023. To, či o termíne upovedomil neskôr zvoleného advokáta už podstatné nie je.

4. Právny zástupca žalobcu prítomný na pojednávaní navrhol vec rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

5. Aplikujúc ustanovenia § 274 a § 275 CSP okresný súd vzhľadom na to, že žalovaný a) bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, b) bol o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP poučený, c) svoju neprítomnosť neospravedlnil a d) žalobca navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, bol súd povinný (arg. na pojednávaní rozhodne na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie) žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie vyhovieť.

6. Žalobcovi v konaní plne úspešnému priznal okresný súd nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Odvolanie proti rozsudku podal žalovaný preto, lebo neboli splnené podmienky podľa § 273 CSP.

8. Podľa žalovaného je záver súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že žalovaný na pojednávaní neospravedlnil svoju neúčast' nesprávny, pretože žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na deň 25.5.2023 ospravedlnil písomným podaním zo 11.4.2023, ktoré bolo súdu doručené dňa 11.4.2023. Záver súdu uvádzaný v bode 3.1. odôvodnenia rozsudku nemá oporu v súdnom v spise a je s jeho obsahom v rozpore.

9. Na preukázanie týchto svojich tvrdení žalovaný predložil elektronickú správu zo dňa 11.4.2023, adresovanú súdu dňa 11.4.2023 s názvom/označením: 9Csp/26/2023 – ospravedlnenie neúčasti žalovaného T 25.5.2023, potvrdenie o odoslaní elektronickej správy a doručenkú o doručení tejto elektronickej správy Okresnému súdu Prešov dňa 11.4.2023 o 15.30 hod. Prípustnosť pripojených dôkazov odôvodňuje žalovaný tým, že preukazujú nesprávny procesný postup súdu a nesplnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie formou rozsudku pre zmeškanie žalovaného (§ 366 CSP). Podľa údajov elektronickeho súdneho spisu bolo ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní v tejto veci dňa 25.5.2023 riadne zaevidované. Žalovanému preto nie je zrejmé, ako podanie zo dňa 11.4.2023, evidované v súdnom spise, nie je podľa súdu jeho súčasťou.

10. Žalovaný tvrdí, že ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bolo predložené riadne, včas a v primeranej lehote pred určeným termínom pojednávania. Nakoľko pre vydanie rozsudku pre zmeškanie neboli splnené zákonné podmienky, súd prvej inštancie postupoval nesprávne a v rozpore so zákonom rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Prípustnosť odvolania žalovaný odôvodňuje nesplnením zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného (§ 356 písm. b) CSP) a jeho dôvodnosť nesprávnym procesným postupom súdu a nesprávnym právnym posúdením, teda podľa § 365 ods. 1 písm. b) a písm. h) CSP.

11. V rámci odvolacieho návrhu žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

12. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k včasnému ospravedlneniu žalovaného, resp. k technickej alebo administratívnej chybe, má za to, že boli splnené procesné podmienky podľa § 274 CSP. Je nepochybné, že žalovaný sa na pojednávanie dňa 25.5.2023 nedostavil a bol v predvolaní upozornený a poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ak svoju neprítomnosť včas a vážnymi dôvodmi neospravedlní. Za situácie, že súd nariadi pojednávanie, na ktoré stranu alebo právneho zástupcu predvolá, je jeho povinnosťou zúčastniť sa tohto pojednávania s výnimkou vážnych okolností, ktorými ospravedlní svoju neúčast'. Žalovaný neuviedol ani jednu vážnu okolnosť, pre ktorú sa nemohol dňa 25.5.2023 dostaviť na nariadené pojednávanie.

13. S poukazom na uvedené považoval žalobca odvolanie žalovaného za neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP a žiadal, aby odvolací súd odvolanie žalovaného ako nedôvodné odmietol, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

14. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu podperne poukázalo na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 5Cdo/217/2021 a Krajského súdu Prešov vo veci sp. zn. 10CoCsp/17/2023.

15. Ďalšie podania strán sporu dané neboli.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávnenou osobou sporu, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok (§ 355 ods. 1, § 356 písm. b), § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil a ďalšie konanie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b), § 391 ods. 1 CSP.

17. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP na základe toho, že boli kumulatívne splnené podmienky na vydanie takéhoto rozsudku. Žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci naň bol riadne a včas predvolaný, bol poučený o následkoch nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného, napriek tomu svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami a žalobca na pojednávaní navrhol, aby súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

18. Z obsahu spisu je evidentné, že bola dodržaná podmienka upravená v § 274 písm. a) CSP, t. j., že v rámci predvolania na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Zároveň je nepochybné, že bol predvolaný riadne a včas, t. j., že časové rozmedzie medzi predvolaním na pojednávanie a pojednávanie je dostatočné. V tejto súvislosti je nutné podotknúť, že žalovaný doručil súdu dňa 12.4.2023 ospravedlnenie na pojednávanie dňa 25.5.2023, a to z dôvodu hospodárnosti s tým, že súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti. Zároveň požiadal konajúci súd v prípade neakceptovania tohto ospravedlnenia neúčasti ako dôvodného, o upovedomení o tejto skutočnosti vopred na uvedenú e-mailovú adresu.

19. Bez racionálneho základu nie je argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej nie je akceptovateľné, aby všeobecným a nepreukázaným tvrdením o pracovnej zaťažnosti (bližšie nešpecifikovanej) mohla sporová strana dôsledne zablokovať zákonnú možnosť vydať kontumačný rozsudok, nakoľko musí ísť o preukázané okolnosti v takej intenzite a závažnosti, ktorá objektívne znemožňuje účasť na súdnom pojednávaní. Na druhej strane odvolací súd sa však nestotožňuje s vysloveným názorom súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí o splnení druhej kumulatívnej podmienky, a to absencie včasného ospravedlnenia neúčasti na nariadenom pojednávaní. Primárne možno za včasné ospravedlnenie (pozri napríklad autorský komentár Števíček, M. a kol. Civilný sporový poriadok C.H.Beck 2016, str. 1004) považovať také ospravedlnenie, ktoré je súdu doručené najneskôr do začiatku pojednávania. Z tohto pohľadu mohol v okolnostiach súdnej veci uzavrieť, že ospravedlnenie doručené žalovaným viac ako 40 dní pred pojednávaním je ospravedlnením včasným.

20. Inštitút rozsudku pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom nemožno vykladať príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku formalisticky. Odvolací súd považuje za nutné podotknúť, že súd prvej inštancie prehliadol vyjadrenie žalovaného k návrhu, ktoré obsahuje vecnú argumentáciu popierajúcu uplatnený nárok. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS/233/2019-22 zo dňa 4.6.2019, v ktorom konštatoval, že „považuje za potrebné dať do pozornosti, že formalistický výklad § 274 CSP, a to, že súd vždy za kumulatívneho splnenia v tomto ustanovení zakotvených zákonných podmienok rozsudku pre zmeškanie žalobe vyhovie, skutočne nie je žiadúcim, najmä, ak súdneho konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávanií, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie. Návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie všetkých zákonných podmienok podľa § 274 CSP treba posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Napriek kogentnosti ustanovenia § 274 je pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch by vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu možnosť podať riadne opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej)“...

21. Navyše žalovaný v ospravedlnení uviedol, že súhlasí s rozhodnutím vo svojej neprítomnosti, čo by v opačnom prípade fakticky smerovalo k povinnej účasti žalovaného na pojednávaní „za každých podmienok“, inak mu totiž hrozí kontumačná strata procesu, čo presahuje rámec požiadaviek princípu kontradiktórnosti súdneho konania a nezodpovedá relevantnej procesnej úprave v zmysle základného princípu čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania stranám sporu a iných osôb.

22. Zároveň je potrebné uviesť, že v danom prípade žalovaný ospravedlnením svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní iba vysvetlil dôvody neprítomnosti na pojednávaní bez toho, aby zároveň požiadal súd o odročenie pojednávania. V nadväznosti na to nebolo ani povinnosťou súdu postupovať v zmysle zákonného ustanovenia § 183 ods. 4 CSP, nakoľko jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípade, ak strana sporu požiada o odročenie pojednávania a súd zistí, že neuvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý.

23. Zhrnúc opisane neboli splnene všetky zakonom požadované kumulatívne podmienky na vydanie kontumačného rozsudku na pojednávaní podľa § 274 CSP. Na základe toho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne, zistené skutočnosti vyhodnotí, vec právne posúdi a svoje rozhodnutie odôvodní v zmysle kritérií uvedených v § 220 CSP. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).